

EL LLENGUATGE.

Idees vagues

El conjunt de mots, molt nombrós, que es relacionen amb el verb *vagar*, malgrat llur aparent afinitat de significació, ultra la de la forma, pertanyen a dues famílies etimològiques diferents, entre les quals, però, sembla que s'ha produït una interferència. En realitat, s'assenyala un origen diferent per al verb *vagar* significat «errar a la ventura» i per al mateix verb *vagar*, que presenta aleshores la forma paral·lela *vacar*, significat «no estar ocupat (un càrrec, una plaça, etc.)».

El Diccionari Fabra recull, pertanyents a aquesta doble família de mots, els adjectius següents: *vacant*, *vacu*, *vagabund*, *vagant*, *vagarívol*, *vagarós*, *vagatiu*, *vagós* i *vagué*, per a alguns dels quals sembla que admet un doble significat corresponent a aquest doble origen. I, de fet, són sovint usats amb un sentit més aviat imprecís, talment com si hom s'aprofités d'aquesta ambivalència, conscientment o inconscientment. Però, si més no, el sentit de *vague* es pot considerar ben fixat. Significa, segons el Diccionari Fabra, en primer lloc «errant, que es difon ça i lla», i en sentit figurat, «no clarament definit». És amb aquest darrer valor, que el Diccionari Fabra exemplifica qualificant els substantius *idea*, *notícies* i *esperança*, que l'adjectiu *vague* ha esdevingut avui molt usual. *Tenir una idea vaga d'una cosa* —és un dels exemples del Fabra—, potser perquè expressa un fet o una realitat molt freqüent, és efectivament una frase actualment molt habitual.

Tanmateix, hi ha qui s'estima més d'aplicar al substantiu *idea* el qualificatiu *vagarós*, i caldria saber si és que dubta de la bondat de la forma *vague* o bé intenta d'expressar un concepte diferent. Però, i té realment cap significat el grup nominal *idees vagaroses*? Tenint en compte el que hem exposat —que alguns d'aquests mots participen de la idea de «lleure» i de la idea de «errar a la ventura»—, fa més aviat de mal dir. Però tot indueix a creure que hom s'ha deixat temptar per la forma de la paraula i, tal com hem dit, per la seva ambivalència, raó per la qual si algú diu que té idees *vagaroses*, cal creure que, efectivament té idees *vagues*. En conclusió, si aquesta expressió, *idees vagaroses*, no recolza sobre el propòsit d'expressar un sentit molt específic i sobre una anàlisi rigorosa del valor de l'adjectiu usat, valdria la pena de prescindir-ne i recórrer, com generalment es fa, a *idees vagues*.

Albert Jané